

ERASMUS+ pályázat

Olaszország, Firenze

2019

“Art as therapy: Self-expression and special needs in art education”

Részt vettem az intézmény ERASMUS+ Mobilitási Pályázatában, amit sikeresen megnyertünk, így lehetőségem volt egy hetet eltölteni Firenzében 2019. július 14-21. között. Választott kurzusom egy művészetterápiával foglalkozó angol nyelvű képzés, amely körbejárta a művészet, mint terápia lehetőségeit az önkifejezés során és a sajátos igények esetében a művészeti oktatás keretein belül. 15-19.-e között tartott maga a kurzus, amit egy egész napos toszkánai kirándulással zártunk szombaton (ellátogattunk San Gimignano, Siena és a Chianti borvidékre).

Az elvárt tanulási eredmények meghatározása a mobilitás tervezési szakaszában:

Megismerek művészetterápiás módszereket és eljárásokat.

Az adott korcsoport számára kiválasztom a megfelelő művészetterápiás eljárást.

Felismerem a módszerek alkalmazási lehetőségét a sajátos nevelési igényű tanulók esetében.

A helyzetnek megfelelő művészetterápiás módszereket alkalmazok.

A kurzuson tizenöten vettünk részt, Finnországból, Hollandiából, Csehországból, Lengyelországból, Németországból, Spanyolországból és Magyarországból érkeztünk, igazi multikulturális közösséget alkotva. Olasz pszichológus oktatónk remekül összefogta a társaságot és jó érzékkel mérte fel, hogy mikor érdemes kerekasztal beszélgetést kezdeményeznie, frontálisan előadnia vagy alkotói tevékenységbe vonnia bennünket, hol egyéni, hol páros, hol csoportos munkában.

A képzés részben elméleti részekből állt, de főképp a gyakorlati elemek voltak a hangsúlyosak, amik a taglalt témákhoz kapcsolódtak. Körbejártuk, mi a művészet és választ kerestünk arra, hogy mi a művészetterápia és a művészet, mint terápia közötti különbség. Művészet, mint eszköz és nem csak mint eredmény, Gestalt-elmélet a művészetben - a

folyamat sokkal fontosabb, mint a végeredmény, a tudatosságnak kulcsszerepe van életünkben. Feltártuk a "handicap" eredeti jelentését, a hátrányok kompenzációs lehetőségeit, és megvitattuk a környezet és társadalom jelentőségét a sajátos nevelési igényű tanulók esetében.

"Pattern method" megismerése - ismétlődő formák, minták, különböző léptékben megjelenítve, terepmunka során. Izgalmas volt minták után kutatni a városban, a végére már akkor is mintákat észleltünk, amikor már aktívan mással foglalkoztunk.

Kielemeztük, kivel és mivel, hogy osztunk meg magunkról információt, hogyan és mit fejezünk ki magunkról, ezen felül mi a kapcsolat a szorongás és "oversharing" (túlzott megosztás) között. Mi az üzenetünk és hogy lehet dekódolni? Feltételezések és hibás következtetések szerepe a kommunikációban.

"A kedvenc színem a narancssárga, ennyit mondom. Ebben benne van az számomra, hogy gyerekkorom óta a kedvenc színem, és boldoggá tesz, hogy ezt megoszthatom Veletek. Te ne akarj más üzenetet, mögöttes tartalmat megfejteni hozzá, hiszen csak annyit mondtam, ez a kedvenc színem. Csak kifejeztem magam."

Tananyagunk számottevő részét a mindfulness bemutatása és alkotás során alkalmazható technikai tették ki. A tudattalan, ösztönös alkotás adta művészeti és terápiás lehetőségek jelentőségéről is elbeszélgettünk, majd ezt követően intuitív rajzolás következett csukott szemmel, először önállóan, majd párban közös lapra. El kellett nevezni, mert oktatónk szerint a cím mindig ad egy keretet, egy értelmezési tartományt. A közös intuitív rajzolás eredménye nagyon tetszett nekünk német párommal - nem csak a hozzánk közel eső részén rajzoltunk csukott szemmel a közös lapra, hanem bátran áttértünk a másik "térfelére" is.

Változatos eszközökkel dolgoztunk, rajzoltunk tollal és filctollal, festettünk, gyurmáztunk, fonallal ábrázoltunk életpályát, fényképeztünk mintákat keresve, minden napra jutott legalább egy kreatív feladat. Olykor elhagytuk az iskolát, és a város különböző pontjain tartott előadást oktatónk, vagy a környezethez kapcsolódó témán kellett dolgoznunk.

Kifejezetten tanulságos és inspiráló volt, hogy minden résztvevő prezentált és bemutattuk magunkat, az iskolánkat és a munkát, amit végzünk. Érdekes volt végre egy finn tanártól hallani a nevezetes finn módszerről, és a saját prezentációm is nagy sikert aratott tanulóim

látványos alkotásaival és művészetterápiás, érzékenyítő törekvéseimmel. A tudásmegosztást folytatva, egyik délután összeültünk páran a szálláson (mivel az iskola mellett laktam, ez kézenfekvő helyszínnek bizonyult) ötletbörzézni. Beszélgettünk az országunk edukációjáról, lehetőségeinkről, mint tanár és megosztottunk ötleteket rajzórákhoz, alkotásokhoz. Izgalmas volt összevetni a munkásságunkat, meglepő hasonlóságok és különbségek vannak a különféle uniós országok módszerei között. Létrehoztunk egy levelezőlistát, hogy a későbbiekben is tudjunk ötleteket megosztani egymással - azóta folyamatosan gyarapodik a linkgyűjteményünk és jó gyakorlataink száma.

A tanulási eredmények értékelése a mobilitás után:

A megismert módszereket össze tudom kapcsolni és alkalmazni a gyakorlatban a tanórákon, művészeti iskolai foglalkozásokon. Igény szerint alakítható technikákkal ismertettek meg, amiket sikeresen beemelhetek a diákokkal való munkámba. A mindfulness, mint pedagógiai eszköz gyakorlati lehetősége és alkalmazása, kiemelt jelentőséggel az önismereti témáknál.

Hogyan alkalmazhatóak a mobilitás során megszerzett tanulási eredmények a saját munkámban, illetve a küldő intézmény gyakorlatában?

A rajzóriai kereteken belül beépítem a művészet, mint terápia adta lehetőségeket, kiemelt figyelemmel az önismeretet illető feladatoknál. Kooperatív munka során empátia és kommunikáció fejlesztése.

Szakmai műhelymunka során művészeti munkatársaimmal és a fejlesztő pedagógusokkal megosztom a megszerzett tudást és közös ötletbörzét tartunk az alkalmazást illetően. Az oktatótól kapott "mindful workbook" megosztom kollégáimmal és gyakorlatban alkalmazom a gyerekekkel.